

Selectiecriteria voor gebieden

In artikel 18, onder g), van de EFMZV-verordening, wordt bepaald dat het operationele programma “een lijst van de criteria [moet bevatten] die worden toegepast voor de selectie van de visserij- en aquacultuurgebieden” (punt 5.1.2 van de template van het operationele programma). Deze vereiste is ingevoerd om het voornaamste aandachtspunt van Unieprioriteit 4 te verklaren door aan te geven welke gebieden volgens de managementautoriteit de meest geschikte zijn voor de toepassing van vanuit de gemeenschap geleide lokale ontwikkeling en waarom.

Dit deel van de vragen en antwoorden is bedoeld als hulp voor de managementautoriteiten bij het vaststellen van dit aandachtspunt en het beschrijven ervan in het operationele programma. De volgende vragen worden behandeld:

- 1. Wat moet ik in het operationele programma schrijven over de selectiecriteria voor visserij- en aquacultuurgebieden?**
- 2. Welke soort criteria kan ik gebruiken?**
- 3. Waarom kan ik geen vaste lijst van gebieden in het operationele programma opnemen?**
- 4. Kunnen grote havens (meer dan 150 000 inwoners) in aanmerking komen?**
- 5. Hoe kan ik rekening houden met regionale verschillen?**
- 6. Op basis van welke overwegingen moet ik de criteria voor het aanmerken van visserijgebieden omschrijven?**

1. Wat moet ik in het operationele programma schrijven over de selectiecriteria voor visserij- en aquacultuurgebieden?

Volgens de EFMZV-verordening (art. 3, lid 2, punt 5) is een visserij- en aquacultuurgebied “een door de lidstaat als zodanig aangemerkt gebied langs de kust, langs de oevers van een rivier of een meer, of met vijvers of een stroomgebied, met een belangrijke werkgelegenheid in de visserij- of de aquacultuursector, dat uit geografisch, economisch en sociaal oogpunt coherent is.”

De managementautoriteit kan in feite alle visserij- en aquacultuurgebieden in aanmerking laten komen voor vanuit de gemeenschap geleide lokale ontwikkeling, maar de meeste managementautoriteiten richten EFMZV-financiering eerder op de gebieden waar de visserijgemeenschappen de meeste baat zouden hebben bij vanuit de gemeenschap geleide lokale ontwikkeling, rekening houdend met de uitdagingen waarmee deze gebieden te kampen hebben en hun mogelijkheden voor groei en nieuwe banen. De managementautoriteit zal in het operationele programma moeten specificeren welke criteria ze voor deze beleidskeuze zal hanteren. Het is niet de bedoeling om een lijst van gebieden in het operationele programma op te nemen, aangezien de exacte grenzen op plaatselijk niveau moeten worden vastgelegd (zie verder). In het operationele programma moet wel worden uitgelegd met welke factoren rekening wordt gehouden bij het bepalen of een gebied al dan niet subsidiabel is voor vanuit de gemeenschap geleide lokale ontwikkeling.

2. Welke soort criteria kan ik gebruiken?

De selectiecriteria voor gebieden kunnen het volgende omvatten:

- › criteria die de omvang en het belang van de visserij- en aquacultuursector omschrijven (werkgelegenheid, aantallen en omvang van boten of vijvers, aard en soort van visserijactiviteiten, omvang van aanlandingen/productie, waarde enz.);
- › criteria die de aard van het gebied beschrijven: kustgebied, riviermonding, rivier of meer, beschermde gebieden, maximale en minimale bevolkingsaantallen, bevolkingsdichtheid, bevolkingsafname, afgelegen gebieden;
- › criteria met betrekking tot de coherentie van het interventiegebied – de mogelijkheid om gebieden te vormen die worden gescheiden door meren of die verspreid liggen langs dezelfde kustlijn, de dekking van grotere havens en vestigingen (zie verder).

Bij het formuleren van deze criteria moet de managementautoriteit gebruikmaken van de informatie in de contextindicatoren (vereist voor punt 2.2 van de template van het operationele programma).

Voorbeeld: De selectiecriteria voor gebieden van het Verenigd Koninkrijk (2007-2013) omvatten:

- › lage bevolkingsdichtheid,
- › visserijsector in verval,
- › kleine visserijgemeenschappen,
- › minstens een actieve vissershaven (Engeland).

3. Waarom kan ik geen vaste lijst van gebieden in het operationele programma opnemen?

In de richtlijnen bij de template van het operationele programma voor het EFMZV, opgesteld door de Commissie ter aanvulling van Uitvoeringsverordening nr. 771/2014, is duidelijk vermeld dat managementautoriteiten geen exhaustieve lijst van gebieden in hun operationele programma mogen opnemen. De lijst van criteria moet worden gebruikt om de soorten gebieden te identificeren die in aanmerking komen voor steun, maar niet de exacte gebieden zelf.

De vanuit de gemeenschap geleide lokale ontwikkeling is per definitie een proces van onderop en de bekwaamheid om doeltreffende allianties te smeden tussen lokale actoren die een reeks gemeenschappelijke doelstellingen hebben, is bepalend voor het succes ervan. Hiervoor zijn onderhandelingen op plaatselijk niveau nodig, om de belangrijkste organisaties en belanghebbenden in het betreffende gebied echt aan te zetten tot samenwerking. Het is op basis van dergelijke onderhandelingen dat de exacte grenzen van het gebied kunnen worden vastgelegd. De criteria voor het aanduiden van subsidiabele gebieden mogen niet vooruitlopen op de zaken of kunstmatige oplossingen opleggen die in de praktijk onuitvoerbaar blijken te zijn.

4. Kunnen grote havens (meer dan 150 000 inwoners) in aanmerking komen voor vanuit de gemeenschap geleide lokale ontwikkeling?

In sommige landen situeren de meeste visserijbanen en het grootste banenverlies in de visserijsector zich in grote havens. Als de managementautoriteit van mening is dat vanuit de gemeenschap geleide lokale ontwikkeling een doeltreffend instrument is om de uitdagingen in deze gebieden aan te pakken, kan dit worden toegestaan. Voor deze uitzondering moet de Commissie echter haar akkoord geven in de partnerschapsovereenkomst en moet de managementautoriteit in het operationele programma een rechtvaardiging opnemen alsook uitleg geven over de methode die ze zal gebruiken om versnippering van middelen te vermijden indien zo een groot gebied in aanmerking komt.

5. Hoe kan ik rekening houden met regionale verschillen bij het formuleren van criteria voor de identificatie van visserijgebieden in mijn operationeel programma?

De uitdagingen waarmee de visserij en visserijgebieden te maken hebben, kunnen binnen eenzelfde land enorm verschillen. Bijgevolg mag elke regio in een geregionaliseerd land beslissen eigen criteria te gebruiken. Dit is mogelijk op voorwaarde dat deze aanpak in het betreffende deel van het operationele programma wordt gerechtvaardigd in niet meer dan 7000 karakters. Een mogelijke oplossing zou erin bestaan om, indien nodig, een tabel met de algemene criteria en de specifieke regionale criteria op te nemen als bijlage bij het operationele programma.

6. Op basis van welke overwegingen moet ik de criteria voor het aanduiden van visserijgebieden omschrijven?

Bij het ontwikkelen van criteria voor het vaststellen van subsidiabele visserijgebieden moet de managementautoriteit met de volgende punten rekening houden:

- ▶ Wat probeer ik te bereiken met de vanuit de gemeenschap geleide lokale ontwikkeling in visserijgebieden en wie probeer ik te steunen? Zijn bijvoorbeeld de visserijgemeenschappen het hoofddoel, of gewoon een belangrijk onderdeel van een bredere kustontwikkeling? Wil ik de hele visserijgemeenschap steunen of enkel wie de meeste moeilijkheden ondervindt?
- ▶ Hoeveel middelen zijn er beschikbaar voor Unieprioriteit 4 en hoeveel FLAG's kunnen financiële steun ontvangen? Landen met beperkte middelen in verhouding tot het aantal gebieden dat mogelijk in aanmerking komt, kunnen ervoor kiezen meer gerichte selectiecriteria voor gebieden vast te stellen.
- ▶ Welke effecten zullen de criteria hebben op de verschillende delen van de visserijgemeenschap of visserijactiviteit van de FLAG? Zo kunnen criteria die zijn gebaseerd op het aantal boten de kleine visserij en criteria die zijn gebaseerd op aanlandingen de grote visserij bevoordelen, en kunnen maxima voor bevolkingsaantallen de grote havens met de meeste banen in de visserijsector of cruciale markten voor visserijproducten uitsluiten.

Uitgever: Europese Commissie, Directoraat-generaal Maritieme Zaken en Visserij, de Directeur-generaal.

Disclaimer: Hoewel het Directoraat-generaal Maritieme Zaken en Visserij verantwoordelijk is voor de algemene totstandkoming van dit document, is die niet verantwoordelijk voor de inhoud ervan en verstrekt die geen garantie wat betreft de juistheid van de gegevens.